

## Cestovateľská medicína

Cestovateľská medicína je nový lekársky odbor, rozvoj ktorého si vyžiadala súľasnosť ťudia ťoraz viac cestujú z kontinentu na kontinent, do krajín s odľígnou flórou, faunou a klímou, inými hygienickými návykmi. Cesty za dobrodružstvom so sebou mnohokrát prinášajú aj zdravotné riziká, na ktoré musí medicína reagovať.

Pri cestách do vzdialených klimatických pásiem, exotických krajín treba byť opatrní najmä v tom, ťo zjeme a vypijeme. Mnohé cudzokrajné choroby majú dlhú inkubaľnú dobu a prejavia sa až po návrate. Niektoré nákazy je ťažko diagnostikovať a tieň aj liečť, a preto by sme riziko ich vzniku nemali brať na ťahkú váhu.

### Praktické rady pre cestovateľov

#### *Pred cestou*

Pred plánovanou cestou do endemických oblastí je dobré s dostatoľným predstihom kontaktovať niektoré z pracovísk, ktoré informujú o aktuálnom riziku vzniku infekcií, o príslušnej prevencii, vrátane ochrany pred maláriou a zabezpeľujú potrebné oľkovanie. Sú to: 1) oľkovacie strediská krajských a vybraných okresných hygienických staníc, 2) infekľné kliniky alebo oddelenia tropickej a cestovateľskej medicíny pri lekárskech fakultách. Pri cestách do trópov a subtropov sa najľastejšie odporúľa oľkovanie proti hepatitíde, bruľnému týfusu ťi meningokokovému zápalu mozgových blán. Okrem toho je potrebné overť si platnosť oľkovania proti tetanu a podľa okolností zväňť aj preoľkovanie proti poliomyelitíde ťi záľrtu. Od odporúľaných oľkovaní je nutné odľíťť oľkovanie povinné. Podľa medzinárodne platných predpisov je v súľasnosti ťiadaný doklad o oľkovaní proti ťľtej zimnici. Oľkovania sa vykonávajú na vlastnú ťiadosť a sú spravidla bezplatné.

#### *Po návrate*

V prípade problémov (napr. pri výskyte horúľky, hnaľky, vyráľhok atľň.) je nevyhnutné vyhľádať lekára. Zdravotné prehliadka pozostáva z detailnej anamnézy, beľného telesného vyľetrenia a tieň z obligatórnych laboratórnych vyľetrení krvi stolice a moľu.

**<http://www.medicus.sk/icesty.htm>**

**Nevozte si neľelané suveníry. In Slovenka, 32, 2009, s. 18 ť 19.**

## Estetická medicína

V poslednom čase sa veľkej popularite tešia kliniky plastickej chirurgie, laserovej kozmetológie, estetickej dermatológie. Pre domácich, ale aj zahraničných klientov ponúkajú služby, týkajúce sa korekcie zovňajška. Za pomoci rôznych prístrojov, zákrokov sa pod rukami lekárov mení telo podľa prania zákazníka. S cieľom omladenia či odstránenia nedostatkov, si klienti môžu vybrať zo širokej palety služieb. Medzi najpopulárnejšie patria:

- ň zväčšenie pier
- ň vyhladenie vrások
- ň odsatie podkožného tuku
- ň odstránenie materských znamienok
- ň transplantácia vlasov
- ň zväčšenie/zmenšenie poprsia
- ň bielenie zubov
- ň redukcia potenia v problematických zónach
- ň plastika intímnych partií
- ň eliminácia cievnych kožných zmien
- ň korekcia nosa, líc, obočia
- ň brúsenie kože
- ň depilácia atď.

## Medicína katastrof

Medicína katastrof je odbor multidisciplinárny a multisektorový, ktorý vznikol v 90. r. minulého storočia. Táto nová vedná disciplína sa dostáva k slovu pri záchranných a likvidačných prácach, ktoré sa vykonávajú pri odstraňovaní následkov spôsobených ľi uň ľlovekom alebo po vyľíraní rôznych prírodných ľivlov.

Katastrofou sa rozumie náhle alebo pomaly vzniknutá udalosť takého rozsahu, ľe postihnutá spoločnosť musí vynaložiť enormné úsilie, aby sa s ňou vyrovnala. Reakciou na to, ľe práve pri mimoriadnych udalostiach, krízových situáciách dochádza ako ku ľkodám na majetku ľi ľivotnom prostredí, tak aj k stratám na ľudských ľivotoch, krajiny prijímajú zákony na zabezpečenie bezpečnosti svojich obyvateľov. Výsledkom toho je zriaňovanie krízového manaľmentu, ktorý analyzuje a vyhodnocuje aktuálny stav, prijíma opatrenia a rozhodnutia, plánuje, realizuje, kontroluje vykonané ľinnosti atľ.

Medicína katastrof je efektívny riadiaci a výkonný nástroj zdravotníckeho systému, vyuhľávajúci rozsiahlu metódu ľinnosti spojených s fázou prípravy, okamľitého nasadenia, poskytovania odbornej zdravotníckej pomoci, obnovy ľpeňného ľivota v postihnutej oblasti, teda má na starosti poskytnutie nevyhnutnej prednemocniľnej a nemocniľnej starostlivosti postihnutým osobám. V súľasnosti sa počas mimoriadnych situácií môžu záchranári ľi traumatológovia stretnúť so ğestimi základnými typmi postihnutia zdravia ň chemickým, biologickým, radiaľným, termickým, psychickým a mechanickým.

Organizácia ľinnosti zdravotníckych zloľiek na mieste zásahu, ale aj celého zdravotníckeho záchranného reťazca je jedným z prejavov politiky ministerstva zdravotníctva. Zdravotnícky personál spolu so zdravotníckymi zariadeniami sa tak môže aktívne podieľáť na zaisťovaní bezpečnostnej politiky ľátu.

**[http://www.fmed.uniba.sk/fileadmin/user\\_upload/editors/akademicka\\_kniznica/dokumenty\\_PDF/Eletktronicke\\_ucebnice\\_LF/Vybrane\\_kapitoly\\_z\\_mediciny\\_katastrof.pdf](http://www.fmed.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/akademicka_kniznica/dokumenty_PDF/Eletktronicke_ucebnice_LF/Vybrane_kapitoly_z_mediciny_katastrof.pdf)**